

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII; SEPTEMBER 2022; - ZADARMO - *****

Čudesno v Coburgovskom parku

Dňa 20. augusta 2022 sa v Pohorelskej Maši konalo ďalšie kultúrne podujatie.

Čudesno bolo o histórii, prírode, hudbe. Pútavé prednášky odkryli tajomnú a takmer zabudnutú železnú identitu Horehronia a rozšírili ďalšie obzory ako využiť minulosť pre príležitosti v budúcnosti. Počas dňa sa mohli návštevníci zúčastniť komentovaného sprevádzania parkom a spoznať nepoznané zákutia, ktorými sa kedysi prechádzala európska aristokracia. Deti sa naučili o lese a zvieratkách v ňom pod taktovkou skúsených lesníkov. Prišli i sokoliari a poníky. V historickej kúrii ste mohli nájsť unikátnu fotovýstavu a večerné šumenie stromov obohatila multizánrová hudobná tvorba a tajomný večer okorenila stromová akrobacia.

Bolo to Čudesné!

V Coburgovskom parku sa predstavili:

> remeselné stánky

> rodinné prírodno-lesnícke aktivity - lesná pedagogika - OZ

Horehronie, jazdenie na poníkoch

> Daniel Demeter - ukážky vábenia jelenej zveri

> Sokoliarstvo Lukáš z Muráňa

> Kultúrne vystúpenie miestnych (DSS Pohorelská Maša)

> Duo Antico Moderno. František Kubiš akordeón, Andrej Turčín husle

> Džipsis & Gádzos (Gypsy jazz inšpirovaný Djangom Reinhardtom)

> Ariadna Vendelová - In The Wind (vzdušný tanec na šále/nový cirkus)

> Druhý dych hrá Meko

V Coburgovskej kúrii (bývalá poliklinika):

> Otvorenie fotovýstavy

Dedičstvo Gotickej a železnej cesty na Slovensku (Zdenko Somorovský alias Slovatraveler.sk)

> Coburgovská železná cesta (plány, úspechy a novinky OZ Coburgovci na Slovensku)

> Aktivity Coburgovcov na Horehroní a Spiši (prednáška PhDr. Peter Róth)

> Komentované sprevádzanie parkom

V Kostole sv. Filipa

> Ferdinand sťa "skromný syn horehronský" a coburgovské dedičstvo (prednáška Prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.)

> Gotická cesta v Gemeri a Malohonte - Projekt European Heritage Label (prezentácia Peter Palgut)

Mgr. Jarmila Ocel'ová

Naša škola má novú Ekoučebňu

Výhodou našej školy je, že jej súčasťou je krásny prírodný areál, v ktorom je možné využívať prírodné vyučovacie prostredie uplatňovaním názorných vyučovacích metód a outdoorového vyučovania. Dňa 13.5.2022 sa začali stavebné práce pod tretím pavilónom, čím sa nám podarilo zrealizovať niekoľkoročné úsilie o vybudovanie Ekoučebne. Výstavba bola dokončená 7.6.2022.

Ekoučebňu slávnostne otvoril 24.6.2022 riaditeľ školy Mgr. Jozef Šajša za prítomnosti starostky obce Ing. Jany Tkáčikovej, predsedníčky Rodičovského združenia Marianny Gandžalovej, pána farára Mgr. Ivana Greňa a zástupkyne riaditeľa pre základnú školu Mgr. Eriky Bialikovej.

Vytvorením exteriérovej ekoučebne pre žiakov sa zlepšili podmienky na realizáciu programu environmentálnej výchovy a vzdelávania. Výučba bude prebiehať počas vyučovania, ale aj v mimovyučovacom čase. Ekoučebňa zlepší prostredie školy, žiaci sa budú starať o rastliny, kríky, stromy, čo je predpokladom na výchovu k osobnej zodpovednosti za stav svojho najbližšieho prostredia. Vytvoríme zdravé prírodné prostredie, ktoré bude inšpiráciou aj pre umelecké smery vzdelávania, oddychové zóny, Školský klub detí, výučbu hudobnej a výtvarnej výchovy. Skvalitní sa vzťah žiakov k prírode a životnému prostrediu a podmienky pre environmentálnu výchovu a vzdelávanie. Zlepší sa mikroprostredie školy aktívnym prístupom žiakov a pedagógov k tvorbe a ochrane životného prostredia. Ekoučebňa nám poslúži motivačne pôsobiť, vzbudzovať záujem o environmentálne aktivity v komunite žiakov, pedagógov, ale aj verejnosti a šíriť environmentálne myšlienky prostredníctvom literárnych a výtvarných prác žiakov.

Chceme, aby naši žiaci boli zdravší, aby mali lepšie známky, aby si zlepšili komunikačné schopnosti, aby budovali komunitu, pozitívne spomienky na prírodu, získali nové schopnosti a aby vzdelávanie vonku budovalo vlastnú kultúru.

Ekoučebňa bola zrealizovaná s podporou Rodičovského združenia pri základnej škole v Pohorelej, Obce Pohorelá, firiem Tec-Trade s.r.o., Pohrebničníctvo Milan Haluška, Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Pohorelá.

ĎAKUJEME!

Mgr. Erika Bialiková

PODUJATIA

17. 9. CLEMENTISOVOU CESTOU – DIAĽKOVÝ TURISTICKÝ PRECHOD POHORELÁ – TISOVEC

7. 10. 2022 HRAJTEŽE, MI HRAJTE

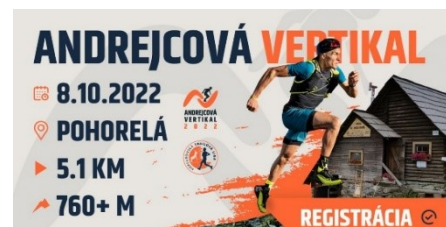
Folklórny koncert, venovaný 65. výročiu vysielania banskobystričského rozhlasového štúdia RTVS. Tajovského 40, Banská Bystrica - Aula Beliana UMB

8. 10. 2022

ANDREJCOVÁ VERTIKAL

Andrejcová vertikál alebo ľudovo "výbeh na Andrejcovú" sú otvorené jednodňové preteky pre širokú behajúcu i do kopca kráčajúcu verejnosť podľa určených kategórií. Trasa pretekov dlhá 5,1 km vedie z centra obce Pohorelá (750 m.n.m.) po modro značenom turistickom chodníku až na hlavný hrebeň Nízkych Tatier s cieľom na vrchu Andrejcová (1510 m.n.m.).

Termíny zberu plastov

4. 10.

2. 11.

Plasty sa zbierajú len v **žltých** plných a zviazaných vreciach.

Nezabudnite plasty stlačiť,
aby sa zmenšil ich objem!

Ďakujeme

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

21.9.

5.10

19.10

3.11.

16.11.

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred brány už deň vopred!
Zbiera sa od 7:00 hod. Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

**NEZABÚDAJME ODPAD
TRIEDIŤ!**

Odvolanie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne v súlade s par. 4 písm. b) a s par. 21 písm. a) v nadväznosti na par. 21 písm. o) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov a s par. 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov

**odvoláva čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru v územnom obvode Brezno od
30. 8. 2022, o 12:00 hod.**

Od uvedeného dátumu nie je potrebné zabezpečovať opatrenia súvisiace s časom zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru uvedeného vo vyhlásení zo dňa 22. 6. 2022.

**Excelentné 2. miesto našej žiačky - Krajské kolo olympiády v anglickom jazyku
– Banskobystrický kraj**

Olympiáda v anglickom jazyku je súťaž pre talentovaných žiakov, ktorej cieľom nie je testovať rečové zručnosti a jazykové schopnosti žiakov na základe učebných osnov. *Vyhlasovateľom je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, odborne garantovaná Slovenskou komisiou Olympiády v anglickom jazyku v spolupráci so Slovenskou asociáciou učiteľov angličtiny, Britskou radou a Veľvyslanectvom USA v Bratislave.*

Dňa 8.2.2022 sa konalo **krajské kolo olympiády v anglickom jazyku**, ktorého sa zúčastnila žiačka našej školy 7. ročníka **Júlia Kanošová** v kategórii **1A mladší žiaci**, ktorá obsadila excelentné **2. miesto** s minimálnym rozdielom 4,5 bodov od 1. miesta. Na 1. mieste sa umiestnil žiak z Veľkého Krtíša, na 3. mieste sa umiestnil žiak z Banskej Bystrice.

Súťaž sa skladala z dvoch častí :

- **písomná časť** : dopĺňanie slov v správnom tvare do textu, vymyslieť slová do príbehu, aby mal príbeh zmysel, počúvanie s porozumením – odpovedať na otázky, vybrať správnu možnosť na doplnenie vety;
- **ústna časť** : opis obrázka – minimálne 5 minút samostatného rozprávania, improvizácia – role play – minimálne 5 minút samostatného rozprávania.

Pri ústnej časti odpovedí sa hodnotí pohotovosť, výslovnosť, tvorenie viet, gramatika a vystupovanie žiaka.

Julke Kanošovej gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov!

Mgr. Marianna Kalmanová

Futbalový zápas VETERÁNI – PAROBCE

uskutočnilo v sobotu dňa 20. 8. 2022 so začiatkom o 14.00 na futbalovom ihrisku v Pohorelej. Víťazstvo si na svoju stranu vybojovali Parobci, ktorí nad Veteránmi vyhrali 2:1.

Telovýchovná jednota Mladosť Pohorelá opäť po roku usporiadala priateľské futbalové stretnutie "VETERÁNI - PAROBCE", ktoré sa

POHOREĽSKÝ HOCKEYBALL SUMMER CLASIC

Dňa 27.8. 2022 sa na multifunkčnom ihrisku v Pohorelej uskutočnil 13. ročník turnaja Pohoreľský hockeyball summer classic 2022 o Kanta kap. Šesť družstiev z Pohorelej a Banskej Bystrice si zmeralo sily v jedenástich zápasoch. Víťazom turnaja sa stalo družstvo Lady & gentlemen z Banskej Bystrice, ktoré vyhralo túto trofej už tretíkrát a prevzalo si putovný Kanta Kap do stálej držby.

Konečné poradie:

1. Lady & gentlemen Banská Bystrica
2. Siberia team Banská Bystrica
3. HK Jatka Pohorelá
4. Hk Barani Banská Bystrica
5. MMP Trans
6. Hk Pohorelá

Týmto sa chceme poďakovať všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na organizácii turnaja, všetkým sponzorom, Obecnému úradu Pohorelá za záštitu nad turnajom a jeho zamestnancom za pomoc pri príprave. Osobitné poďakovanie patrí p. Tlučákovskej a p. Hukovej, ktoré hráčom napiekli skvelé dobroty.

Foto: Galina Maťušová

Jaroslav Haľak

Olympiáda materských škôl

15.jún 2022 bol pre našu materskú školu slávnostným dňom. V konkurencii **materských škôl okresu Brezno** sme na športovej olympiáde získali **tretie miesto**. Za každú školu mohli súťažiť dvaja chlapci a dve dievčatá. Pohoreľu reprezentovali: **Margaréta Hlaváčová, Šimon Polák, Matúš Refka, Vladimíra Ševcová**. Všetci štyria stáli na stupni víťazov za výsledok **v štafete**, v ktorej sa delili **o druhé a tretie miesto** s breznianskou materskou školou. **V hode kriketovou loptičkou** bol suverénnym víťazom **Šimon Polák**, ktorý získal **ocenenie aj za skok do diaľky**. V tejto disciplíne skončil **na druhom mieste**. Za 13,5 bodu v celkovom hodnotení deti získali **tretie miesto** a do školy priniesli cenný pohár. Za 23 rokov konania olympiády sa tak stalo štvrtýkrát. Vzhľadom ku konkurencii predovšetkým zo strany breznianskych materských škôl a počtu predškolákov v našej obci považujeme tento výsledok za veľmi pozitívny.

Oceneným škôlkárom srdečne
blahoželáme!

PaedDr. Dagmar Krupová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

94 rokov

Mária Maťušová, Za Vášok 839

88 rokov

Milan Janoška, Orlová 600

82 rokov

Mária Syčová, Clementisova 747

80 rokov

Mária Uriášová, Jesenského 133

75 rokov

Jozef Fúr, Hviezdoslavova 65

Ľudmila Krnáčová, Orlová 612

Ján Bialik, Clementisova 752

Ondrej Turčan, Orlová 655

70 rokov

Anna Syčová, Nová 371

Matej Pletka, Kpt. Nálepku 10

65 rokov

Anna Palusová, Orlová 569

Mária Tlučáková, Clementisova 808

Anna Baksová, Nová 347

Mária Kostanová, Jánošíkova 440

Viera Sivičková, Za Vášok 236

Emília Vasilová, Pohoreľská Maša 58

60 rokov

Anna Kamzíková, Kpt. Nálepku 262

Margita Školníková, Orlová 632

Marta Gavurová, M. R. Štefánika 692

NOVORODENCI

Boris Maťuš, Hviezdoslavova 50

Ondrej Baksa, Clementisova 744

Tomáš Siman, Orlová 631

UZAVRELI MANŽELSTVO

Ľudmila Syčová, Clementisova 759

a

Jozef Babel'a, Heľpa

ZOSNULÍ

Pavol Fiľo, 64 r.

Anna Hipíková, 74 r.

Elena Margetová, 91 r.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

O pohorelských hasičoch, požiarnikoch, ako aj o požiaroch v Pohorele v historických záznamoch v kronikách (zo záznamov v obecných kronikách pri príležitosti 100. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v našej obci)

Hasičská dávka: Na základe vyhlášky Ministerstva vnútra, ktorá bola uverejnená v Úradných novinách č. 3 z roku 1941 začal obecný úrad v Pohorele koncom novembra 1941 vyberať od majiteľov domov hasičskú dávku. K 31.12.1941 vybralo sa na tejto dávke celkom 9.300 Kčs. Z tejto sumy použilo sa na zadovážanie hasičských potrieb: - 10 vychádzkových uniforiem; - na výšnom konci dediny neďaleko cigánskeho tábora, zhotovilo sa núdzové staviadlo, ktoré v čase požiaru malo sa spustiť na dno potoka k zadržaniu čo najväčšieho množstva vody. Na bežné potreby hasičského sboru zostala suma 4.907,80 Kčs. Z tejto položky uhradily sa aj náklady na CPO sumou 1.300 Kčs.

Požiar u Mateja Maleckého a jeho susedov: Dňa 19. mája 1945 z dosiaľ nezistených príčin vznikol požiar v hospodárskych staviskách u obchodníka Mateja Maleckého. Zhořela mu časťka domu a hospodárske staviská. Oheň sa rozšíril i na susedné staviská: u Ondreja Štavinu č. 119, ktorému zhořely hospodárske budovy, u Karola Maka žandára č.d. 120, u Jána a Juraja Tešliara Zelinu č. 121, a u vdovy Júľii Krupovej č. 122, u ktorých zhořeli hospodárske staviská. Celková ohňom spôsobená škoda u všetkých dovedna činila asi 220.000 Kčs a bola len čiastočne krytá poistením. Od poisťovne dostali všetci sumy po 8-10 tisíc Kčs. Len mimoriadnemu úsiliu miestnych hasičov možno ďakovať, že sa oheň nerozšíril na väčšiu časťku obce. Počas Slovenského národného povstania bola v obci organizovaná miestna stráž pre udržiavanie poriadku, zabezpečenie osobnej a majetkovej istoty občanov v prípade prepadu so strany nemeckého vojska. Súčasne prevádzkali i protipožiarnu službu.

Hrdinský zásah pohorelských hasičov v Telgarte priamo uprostred bojov: Smutná udalosť zastihla neďalekú obec Telgart dňa 5. sept. 1944, kedy väčšia časť obce vyhořela následkom priamych bojových akcií nepriateľa. Toho dňa hrdinsky zachovali sa pohorelskí hasiči, ktorí prví vnikli so svojou motorovou striekačkou do horiacej dediny. Stalo sa to o 8. hodine a 10 minútach. Vtedy hořelo už asi 80 domov. Bol to odvážny a obetavý čin našich hasičov pod vedením ich veliteľa, lebo Nemci mali guľometné hniezdo na veži kostola, odkiaľ strieľali i do občanov, ponahliajúcim sa na pomoc svojim nešťastným bližným. Vďaka veľkej opatrnosti hasičov, nikomu sa nič nestalo. Vtedy Pohorelá prvá poskytla pomoc do nešťastia upadnutým svojim bližným z Telgartu. Len neskôršie prichádzala pomoc zo Závadky a to Brezna n./Hronom. Jednotky ČSA prišli len o pol desiatej hodine očisťovať Telgart od Nemcov.

Oheň u Martina Kršniaka: Dňa 5. februára 1952 vznikol veľký oheň u Martina Kršniaka. Požiar spôsobil veľkú škodu v hodnote istotne blízko jedného miliónu Kčs, lebo úplne zničil zariadenie mlyna i zariadenie pily. Mlyn i píla boli už znárodnené. Požiar vznikol pravdepodobne pri zúriacej víchrici onej nešťastnej noci. Bolo zničené i obytné stavenie, ktorého strecha úplne zhořela, takisto poval a dlážky, i mury poškodené, slovom zškaza dokonalá. Škodu utrpel nielen menovaný a národný podnik. Ale i všetci občania z Pohorele a z okolitých obcí, lebo stratili možnosť používať služby mlyna a pily pre svoje životné potreby.

Miestna jednota hasičstva v Pohorele oslávila 30. výročie svojho trvania z tejto príležitosti dňa 26. októbra 1952 usporiadala v kino-sále tanečnú zábavu spojenú s kultúrnym programom.

VO VÍRE ČASU - STRETNUTIA PO ROKOCH

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá, reg. č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2022/09, ročník XVIII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá, 048/6196102, obec@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka 10. dňa v mesiaci. Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorele. Zapožičané fotografie a dokumenty vraciame. Fotografie zverejňujeme postupne.